

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Факультет іноземної філології
та соціальних комунікацій

IX

**ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ**

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

15-16 квітня 2021 року

Матеріали

5. Синтез провідних визначень та підходів – для змістовного підготовки тексту рекомендацій з практичного опрацювання прикладного експерименту.

Гіпотезою дослідження є припущення про ефективність використання для популяризації сучасного українського кіномистецтва у студентському середовищі такої форми соціокультурної діяльності, як edutainment – поєднання навчально-пропагандувальної та ігрової діяльності.

На даному етапі дослідження відбувається збір наукової літератури, обґрунтування вихідних теоретичних понять дослідження, а також моделювання інструментарію для обстеження запитів студентської молоді щодо продукції сучасного українського кіновиробництва.

Список використаних джерел:

1.Щербина-Яковлева О. Ю. Поняття соціокультурної діяльності: філософські та культурологічні виміри. *Світогляд-філософія-релігія*. 2017. С. 71–79.

2.Щербина-Яковлева О. Ю., Назаров М. С. Компетентність менеджера соціокультурної діяльності з вимірювання соціокультурних ефектів. *Вестник Киевского национального университета культуры и искусств*. Серія «Менеджмент соціокультурной деятельности». 2019. № 2. С. 115–175.

3.Щербина-Яковлева О. Ю. Когнітивний аналіз процесів і продуктів соціокультурної діяльності особистості. *Становлення особистості в умовах сучасного розвитку суспільства: соціально-педагогічний, психологічний, корекційний і медичний аспекти: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м.Полтава, 18–19 червня, 2020*. С. 159–166.

Віталій Степанов,

аспірант Запорізького національного університету

ФЕНОМЕН БРИТАНСЬКОГО ВЧЕНОГО ЯК ПОБІЧНИЙ ЕФЕКТ СУЧАСНОЇ НАУКИ

Людина є істотою соціальною, тому її існування нерозривно пов'язане з пізнанням і осмисленням дійсності. Водночас, довкілля є підконтрольною власністю людини: вона змінює світ залежно від власних потреб. Так формується ноосфера – стан біосфери, вирішальним фактором розвитку якого є розумова людська діяльність, зокрема в осередку науки [2, с. 183–534].

Зважаючи на давній вік людської цивілізації, наука вже далеко вийшла за рамки можливого. Вченими досліджено все, що тільки можна, а наукові студії треба розвивати далі. Як наслідок, у науці виник побічний ефект – феномен британського вченого. У декого може з'явитися питання: що це за явище і в чому полягає його суть. Цим зумовлена *актуальність нашої доповіді*.

Мета дослідження – з'ясувати роль феномену британських вчених для науки зокрема і соціуму загалом. Мета досягається виконанням конкретних завдань: 1) розкрити сутність феномену; 2) навести приклад досліджень британського вченого; 3) проаналізувати передумови появи феномену; 4) встановити роль британських вчених для сучасного суспільства.

1) Хто такий британський вчений? Британський вчений – людина, яка займається дослідженнями, що не мають жодної практичної користі для суспільства, хоча власне дослідження виконано за всіма науковими правилами.

2) Приклад дослідження британського вченого.

Праця: «Кількісний вимір дощових опадів: статистичний ракурс».

Об'єкт дослідження – дощ, предмет – вивчення його кількісних показників за 1 годину на 1 квадратний метр.

Мета – встановити точне число дощових опадів у локально-темпоральних обставинах. Завдання: 1) описати, що таке дощ; 2) визначитися з методами (емпіричні – експеримент та вимірювання з використанням мірних посудин; раціональні – статистичне опрацювання отриманих результатів).

Актуальність зумовлена тим, що ніхто раніше не вимірював випадання дощових опадів. Наукова новизна – соціум знатиме, скільки крапель дощу в середньому випадає за 1 годину на 1 квадратний метр. Практична значущість роботи – враховуючи зазначене, люди знатимуть, наскільки сильно вони промокають під дощем і як цьому запобігти (хоча соціум як мокнув під дощем, так і буде мокнути й далі).

3) Звідки з'явилися британські вчені? За онлайн-енциклопедією *Lurkmore*, феномен британських вчених зародився в Сполученому Королівстві, чому слугували історичні, правові, освітні та кар'єрні причини [1].

А) Історичне підґрунтя. Раніше в Британії вища освіта була виключно платною, дозволити її собі могли лише заможні люди (наприклад, за часів королеви Вікторії). У зв'язку з цим наукові студії проводилися одиничними вченими, тому залишалося безліч недосліджених тем у майбутньому.

Б) Правове підґрунтя. Бажаючи надати всім підданам право на вищу освіту, держава поступово знизила ціни. Крім того, приватні структури отримали дозвіл на створення власних закладів, так що освітня мережа розрослася по всій Британії. Як наслідок, наукою почали займатися всі без винятку, і кількість недосліджених тем стрімко впала до нуля.

В) Освітнє підґрунтя. У науці досліджено все, що тільки можна. Водночас, все більше й більше студентів вступають до вузів. На останньому році навчання треба розробити й захистити дипломний проект. Що робити, коли немає тем для дослідження, а без наукової роботи диплом видавати заборонено? Вихід один: вивчати абсурдні ідеї, але з суворим дотриманням наукових стандартів.

Г) Кар'єрне підґрунтя. Вчені, бажаючи отримати грант, вимушені імпровізувати з науковими ідеями, щоб якнайшвидше зацікавити бізнес для фінансування досліджень. Чому саме приватні комерційні структури заохочують такі дослідження? Справа в тому, що будь-яке підприємство в умовах шаленої конкуренції на ринку прагне продати свою продукцію щонайширшому колу споживачів. Як переконати, що твій товар найкращий? Відповідь: заявити, що в ньому є певна особливість, якої не надають інші виробники (і підкріпити це результатами відповідних наукових дослідів).

Приклад. На 100 добровольцях провели експеримент щодо емоційного впливу жовтої фарби виробника Х у порівнянні з синьою фарбою виробника Y. Результат: 80 учасникам більше сподобався інтер'єр, пофарбований у жовтий колір, 20 учасникам – у синій. Висновок: купуйте жовту фарбу виробника Х, вона значно краща для емоційної рівноваги.

Крім того, непрактичні дослідження можуть проводитися заради зростання числа наукометричних показників вченого. Так, навіть негативне, але

масове цитування абсурду може значно підвищити індекс Гірша. Це вигідно для науковця: не треба проводити нові студії для підтримання репутації.

4) *Яку роль відіграють британські вчені в сучасному світі?* Феномен надає змогу обійти чинні обмеження в освітньому законодавстві, коли тем для дослідження немає, а документи про освіту треба видати, не порушуючи закон, усе більшому числу випускників. Зрештою, добре і студенту, і державі: не треба морочитися з реформуванням освіти.

Крім того, виграшну позицію займає бізнес: реклама є двигуном торгівлі, тому абсурд заради прибутку завжди заохочуватиметься.

По-третє, феномен дозволяє досягти особистих кар'єрних мрій.

Приклади інших досліджень британських вчених [3]:

I) Пиво закінчується на 39% швидше, якщо бокал кривий. Британські вчені перевірили на 160 добровольцях залежність швидкості зникнення пива з бокала від його форми. 358 мл пива із прямого бокала випивається в середньому за 13 хв, із кривого – за 8 хв.

II) На правильній новорічній ялинці повинно бути 36 іграшок. Кількість іграшок розраховується за формулою: висота дерева в сантиметрах, помножена на 0,2. Так, на новорічній ялинці висотою 180 см має бути 36 іграшок.

III) Мат може використовуватися як знеболювальне. Британські вчені попросили добровольців засунути пальці в крижану воду. Ті, хто при цьому лаявся, протрималися довше. Лихослів'я не знеболює, якщо особа лається понад 60 разів на день.

IV) Горили і шимпанзе – правші. Британські вчені виявили, що під час контакту з неживими предметами горили і шимпанзе частіше користуються правою рукою (хоча раніше вважалося, що правшами є лише люди). У разі контакту з живими об'єктами ефект зникає.

Список використаних джерел:

1. Британские ученые. URL: <https://lurkmore.to/%B8%D1%8> (дата обращения: 30.03.2021).

2. Вернадский В.И. Ноосфера. Биосфера и ноосфера. Москва: Айрис-пресс, 2004. С. 183–534.

3. Исследования британских ученых.
URL: <http://www.lookatme.ru/mag/archive/experience-other/187111-science> (дата обращения: 30.03.2021).

Науковий керівник: Н. В. Таценко, доктор філологічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов Сумського державного університету

Аліна Шевцова,

канд. філол. наук

доцент кафедри мовної підготовки іноземних громадян

Сумського державного університету

Мірзаде Санан Аділь огли,

студент Сумського державного університету

ВІДОБРАЖЕННЯ РОДИННИХ СТОСУНКІВ У ПАРЕМІЯХ УКРАЇНСЬКОЇ ТА АЗЕРБАЙДЖАНСЬКОЇ МОВИ

Постановка проблеми. Актуальність проблеми вивчення родинних стосунків у різних мовах обумовлена тим, що сім'я, з одного боку, традиційно належить до базових цінностей у культурах народів світу, а з іншого – постійно перебуває під тиском соціально-економічних обставин і невпинно трансформується. Уявлення про сімейне життя у всіх його проявах, на наш погляд, найбільш яскраво просліджується у пареміях. Як слушно зауважують науковці, паремії є тим розумово-культурним феноменом, що акумулює ціннісні категорії, що стосуються самосвідомості нації, містить оцінку соціально значущої поведінки особистості, відображає ідеал і антиідеал життя для носіїв конкретної мови, універсальні й національні концепти [1, с. 80].

Метою даної розвідки є аналіз родинних стосунків, сімейного життя українського та азербайджанського народу на прикладі паремій.

Завдання дослідження. Паремії лаконічно та метафорично висловлюють знання, накопичені людством у процесі пізнання світу. Зіставлення паремій